

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 8Csp/109/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8422201557
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Šteffel
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:8422201557.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom JUDr. Jurajom Šteffelom v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, spoločnosť zapísaná v obchodnom registri Paríž, so sídlom 1 Boulevard Haussmann 75009 Paríž, konajúca prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 47 258 713, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovanému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., o zaplatenie 827,20 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 637,43 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 04. 12. 2019 do zaplatenia, to všetko v lehote troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti sa žaloba z a m i e t a .

Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 54,12 %.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou z 12. 08. 2022 sa žalobca na žalovanom domáhal zaplatenia sumy s príslušenstvom uvedenej v záhlaví rozsudku.

Žalobca tvrdil, že 30. 09. 2018 uzavrel so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Jej predmetom boli peňažné prostriedky vo výške 825 eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru.

Podľa zmluvy mal žalovaný splácať dlh v mesačných splátkach vo výške 25,51 eur.

Do podania žaloby žalovaný na svoj dlh zaplatil 178,57 eur.

Žalovaný dlh nezaplatil včas a riadne, a preto žalobca úver zosplatnil k 03. 12. 2019. Žalovaný tieto skutkové tvrdenia nenamietal, a preto ich bolo možné považovať za nesporné.

Do podania žaloby žalovaný dlh, ktorý je predmetom sporu nezaplatil.

Výzvu súdu č.k. 8Csp/109/2022-39 z 19. 09. 2022 osobne prevzal 29. 09. 2022. K žalobe sa nevyjadril.

V prejednávanej spore sú predmetom konania peňažné prostriedky v celkovej výške 827,20 eur.

Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, prehľadu splátok a úhrad a oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bol zistený tento skutkový stav:

Žalobca uzavrel so žalovaným 30. 09. 2018 Zmluvu o spotrebiteľskom. Jej predmetom boli peňažné prostriedky vo výške 825 eur čerpané žalovaným na účet predajcu.

Ročná úroková sadzba bola stranami dohodnutá na úrovni 18 %.

Dlh sa žalovaný zaviazal splatiť mesačnými splátkami vo výške 25,51 eur.

Celkové náklady žalovaného v postavení spotrebiteľa v predloženej zmluve uvedené neboli.

RPMN v zmluve bola dojednaná na úrovni 19,55 %

Splatnosť prvej splátky bola dojednaná na 15. 12. 2018.

Listom žalobca vyhlásil okamžitú splatnosť úveru k 03. 12. 2019 a vyzval žalovaného na zaplatenie dlhu.

Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaný mal žalobcovi zaplatiť istinu vo výške 825 eur. Na dlh zaplatil 178,57 eur. Dlh vo výške žalovanej sumy nezaplatil.

Zistený skutkový stav súd posúdil podľa nasledovných zákonných ustanovení:

Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (ust. § 497 Obchodného zákonníka).

Závazok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky (ust. § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka).

Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti (ust. § 1 ods. 2 Zákona č. 129 / 2010 Z. z, ďalej len „ZoSÚ“).

Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka:

Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka).

Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (ust. § 565 Občianskeho zákonníka).

Dižník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení (ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Podľa ust. § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová „spotrebiteľský úver“ v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

druh spotrebiteľského úveru,

obchodné meno, sídlom a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ak aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsoby vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu meniť,

úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľov známe,

informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 3 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (§ 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy).

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá spotrebiteľská zmluva.

Zmluva je spotrebiteľskou i podľa zákona o ochrane spotrebiteľa (Smernica Rady 93/19/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, zákona o spotrebiteľských úveroch ako aj podľa ust. § 52 Občianskeho zákonníka. Právny predchodca žalobcu zmluvu uzatváral v právnom postavení dodávateľa, žalovaný v postavení spotrebiteľa s tým, že obsah zmluvy bol daný dodávateľom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, a preto je potrebné uvedený právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ak je to pre spotrebiteľa výhodnejšie.

Je nepochybné, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol zmluvou o úvere občiansky záväzkový právny vzťah, v rámci ktorého boli žalovanému v právnom postavení dlžníka poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 825 eur. Túto mal žalovaný splácať v pravidelných mesačných splátkach. Keďže žalovaný dlh nespĺňal riadne a včas, právny predchodca žalobcu oprávnené úver zosplátnil.

Medzi stranami nebolo sporné tvrdenie žalobcu, podľa ktorého žalovaný na svoj dlh zaplatil 178,57 eur.

Prvoradou povinnosťou súdu bolo preskúmať, či veriteľ pohľadávky s odbornou starostlivosťou posúdil schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver, keďže články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23 (Rozhodnutie SD EÚC- 679/18).

Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru (ust. § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z.).

Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom (ust. § 7 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z.).

Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (ust. § 11 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z. z.).

V konaní pred súdom prvej inštancie žalobca na preukázanie splnenia povinnosti podľa ust. § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. nenavrhoval žiaden dôkaz ani skutkové tvrdenie.

Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba chápať ako situáciu, v ktorej v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektovej zo strán rozpočtu sama osebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

Podľa bodu 26. preambuly vyššie citovanej Smernice členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch.

Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého zmluvného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa.

Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti D. E.).

V tejto súvislosti sa poukazuje na Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 18. 12. 2014, CA Consumer Finance SA, C-449/13, podľa ktorého Článok 8 ods. 1 Smernice č. 2008/48, sa má vykladať v tom zmysle, že jednak nebráni, aby sa ohodnotenie úverovej bonity spotrebiteľa uskutočnilo len na základe ním predložených informácií za predpokladu, že sú tieto informácie dostatočné a že k obyčajným vyhláseniam spotrebiteľa sú pripojené dôkazy, a jednak veriteľovi neukladá povinnosť systematicky overovať pravosť informácií poskytnutých spotrebiteľom.

V prejednávanej spore žalobca ani netvrdil, žeby ako veriteľ posúdil schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver.

V žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh (ust. § 132 ods. 1 Civilného sporového poriadku /ďalej len „C. s. p.“).

Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy (ust. § 132 ods. 2 C. s. p.).

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalobca už v žalobe neúplne opísal rozhodujúcu skutočnosť týkajúcu sa posúdenia schopnosti žalovaného splácať úver s odbornou starostlivosťou. Na preukázanie splnenia esenciálnej zákonnej povinnosti neuplatnil žiaden prostriedok procesného útoku.

Podľa ust. § 149 C. s. p. prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

Podľa ust. § 150 ods. 1 C. s. p. strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Žalobca v žalobe nesplnil základnú povinnosť pravdivo a úplne uviesť podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu tak ako mu to ukladá ust. § 150 ods. 1 C. s. p.

Subjektívne dôkazné bremeno určuje, ktorá procesná strana si má aktívne počínať pri preukázaní určitej skutočnosti (znaku skutkovej podstaty normy práva), t. j. kto má navrhnuť dôkaz na jej preukázanie. Preto je toto bremeno označované i ako bremeno vedenia dôkazu.

Rozdelenie bremena vedenia dôkazu medzi sporové strany zásadne vyplýva z pravidiel delenia objektívneho dôkazného bremena (pozri Štajgr, F. Dôkazné bremeno v civilnom súdnom spore. Praha: Knihovna sborníku věd právních a státních, 1931, s. 89). Je totiž zrejmé, že navrhovať dôkazy má ten, kto je ohrozený stratou sporu v prípade, že rozhodujúca skutočnosť nebude preukázaná.

Subjektívne bremeno tvrdenia vyjadruje, aké skutkové tvrdenie musí jedna alebo druhá sporová strana uviesť, aby v spore uspela.

Ktorá strana má určité skutočnosti tvrdiť, aby odvrátila nepriaznivý následok, vyplýva z objektívneho dôkazného bremena: subjektívne bremeno tvrdenia nesie strana, ktorá je zaťažená objektívnym dôkazným bremenom.

Aké konkrétne skutkové prednesy má jedna alebo druhá strana urobiť, vyplýva z pravidiel o delení objektívneho dôkazného bremena.

Určité skutočnosti nie sú pre tú ktorú stranu priaznivé len preto, že ich strana tvrdí, ale preto, že s nimi spája priaznivý následok norma práva. Z toho je nepochybné, že rozdelenie dôkazného bremena nie je

určené tvrdením strán, ale naopak z toho, ako je medzi strany rozdelené objektívne dôkazné bremeno, možno zároveň identifikovať, aký skutkový prednes má strana sporu urobiť.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného je žalobca povinný v priebehu konania tvrdiť skutočnosti zodpovedajúce všetkým znakom skutkovej podstaty normy práva zakladajúcej ním uplatnené právo (pozri napr. NS ČR 22Cdo 3108 /2010, 21Cdo 2682/2013, 21Cdo 3989/2011, obdobne II. ÚS ČR 385/2015). Ak tak neurobí, súd musí v zásade žalobu bez ďalšieho zamietnuť (v prejednávanej spore v časti uplatneného nároku).

Tvrdenia žalobcu o splnení povinnosti podľa ust. § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v žalobe absentovali. Bolo jeho procesnou povinnosťou skutkové tvrdenia a dôkazné návrhy vo vzťahu k uvedenej zákonnej povinnosti podrobnejšie rozviesť. Túto procesnú povinnosť však nesplnil, keď pri opísaní rozhodujúcich skutočností len odkázal na predložené listinné dôkazy, ktoré boli súčasťou miestami neprehľadnej prílohy.

Vzhľadom na procesnú pasivitu žalobcu týkajúcu sa objasňovania esenciálnych skutočností súvisiacich s kontrakčným procesom a splnením si svojej právnej povinnosti pri uzatváraní zmluvy so žalovaným, tak nebolo možné tieto rozhodné skutkové okolnosti objasniť. Uvedené skutočnosti tak nie sú ani preukázané, ani vyvrátené. Zostali preto neobjasnené (stav non liquet).

Na základe uvedeného tak neboli prostriedky procesného útoku žalobcu obsiahnuté v žalobe dostatočným podkladom pre konštatovanie splnenia povinnosti podľa ust. § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z.

Možno preto uzavrieť, že veriteľ nesplnil povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou pri posúdení schopnosti žalovaného v právnom postavení spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, keď túto zákonnú povinnosť vôbec nesplnil.

Dostatočnými informáciami dokladujúcimi schopnosť spotrebiteľa splácať nie sú považované informácie získané výlučne od spotrebiteľa. Odborná starostlivosť predpokladá údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, overiť, resp. objektívne preukázať minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka zdroj jeho príjmu (v danom prípade žalobca v konaní nepredložil ani len tvrdenie o takejto skutočnosti). Kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie akými sú napríklad štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime, priemerných výdavkoch obyvateľstva a pod. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie len tvrdými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (pozri Rozsudok NS ČR z 25. 07. 2018, sp. zn. 33 Cdo 2178/2018).

Žalovaný pri podpise zmluvy uviedol, že od roku 2017 je zamestnaný v obchodnej spoločnosti PODTATRANSKÁ HYDINA A.S., že jeho čistý mesačný príjem dosahuje sumu 650 eur. Žalovaný uviedol, že okrem príjmu má výdavky na nájomné vo výške 30 eur, ostatné záväzky vo výške 0 napriek tomu, že uviedol, že má vyživovaciu povinnosť voči jednému dieťaťu. Žalobca ako veriteľ tieto údaje nijak neoveroval.

Ako veriteľ tak hrubo porušil povinnosť, ktorú mu ukladá ust. § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010, a preto je úver poskytnutý žalovanému úverom bezúročným a bez poplatkov.

Žalovaný čerpal úver vo výške 825 eur. Veriteľovi pohľadávky na dlh zaplatil 187,57 eur. Žalobca má tak nárok na zaplatenie sumy predstavujúcej rozdiel medzi sumou poskytnutých peňažných prostriedkov (825 eur) a sumou splátok realizovaných žalovaným v postavení dlžníka (187,57 eur).

Z uvedeného dôvodu tak má žalobca v postavení veriteľa pohľadávky voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy 637,43 eur.

Podľa ust. § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z. bola sadzba úroku z omeškania ku dňu 04. 12. 2019 vo výške 5 % ročne. Preto bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi i úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy 637,43eur do zaplatenia.

Vzhľadom na uvedené právne posúdenie tak nárok na zaplatenie dlhu z titulu dlžných zmluvných úrokov z úveru nemožno žalobcovi priznať, a preto v tejto časti bola žaloba zamietnutá.

V časti nároku na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky bola žaloba tiež zamietnutá. Žalobca nepreukázal ich reálne vynaloženie. Okrem toho súd dopĺňa, že tieto náklady predstavujú neprijateľné peňažné sankcionovanie žalovaného, neboli písomne dojednané, svojou povahou predstavujú formu zmluvnej pokuty podľa ust. § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Keďže neboli písomne dojednané tak ako to predpokladá ust. § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, sú neplatné podľa ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V ostatnom súd žalobcu odkazuje na Nález Ústavného súdu ČR z 11. 11. 2013 IÚS 3512/11.

Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (ust. § 255 ods. 1 C. s. p.).

O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (ust. § 262 ods. C. s. p.).

Žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 827,20 eur. Jeho úspech predstavuje suma vo výške 637,43 eur (77,06 %). Úspech žalovaného predstavuje suma vo výške 189,77 eur (22,94 %).

Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 54,12 %, a preto mu bol voči žalovanému priznaný nárok na náhradu trov konania v tomto rozsahu (výrok III).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.